

Verslag door: mevr. An van Poelgeest

In augustus gedurende de warmtegolf spreek ik een vriendin die dan al vraagt, wat ga jij doen met de kerst. Ik zeg in mijn verbijstering, ik ga de kou in, ik denk dat ik naar St Petersburg ga. Het wordt oktober en inmiddels heb ik geboekt voor Triëst/Venetië.

Ik ben buiten mijn boekje gegaan want de reis is duurder dan ik me na overmaking heb gerealiseerd. Dan wordt het maar, zoals ik gebruikelijk zeg, op water en droog brood. Er is wel ergens een kartonnen doos te vinden zodat ik onder een brug kan gaan slapen. Het Leger des Heils heeft wel een kom soep en zo kom ik de tijd wel door.

Het wordt sinterklaas en de familie raakt in gesprek over wat te doen met kerstmis. Zoals meestal in dit soort gesprekken hou ik me op de vlakte, totdat mijn broer knorrig vraagt en wat ga jij doen? Ik zeg dat ik het plan heb mijn haren zwart te laten verven, naar Venetië te gaan en daar in de mist te treuren over een verloren liefde met muziek van Mahler op de achtergrond.

Zijn diagnose is dat ik te veel films heb gezien en dat ik niet wijs ben. De volgende zorg is met de trein of Schipholtaxi naar het vliegveld. Wat voor kleding moet er mee. Bij voorkeur zo licht mogelijk dan hoef ik niet al te veel mee te slepen. Het betekent wel redelijk goed gekleed en minder casual dan mijn gewoonte is.

Lange rok, mooie lange broek? Waarom hebben we toch zo veel kleren, ik ben echt niet van plan mijn hele kast om te keren. De mee te nemen juwelen zijn van de firma Schitter en Schijn en bij de schoenen moet in ieder geval een paar stappers mee. Het geliefde kleine koffertje is voor deze reis niet geschikt, dus wordt het een schaalkoffer.

Nu is de keus voor de Schipholtaxi ook niet moeilijk meer. Weer wat problemen opgelost!

EERSTE BEDRIJF De reis van Amsterdam en het verblijf in Triëst We vertrokken van Schiphol met ongeveer drie kwartier vertraging omdat er ijsafzetting en sneeuw op de vleugels van de Cityhopper zat, dit moest er eerst worden afgeblazen. Ik had in het vliegtuig een raamplaats gevraagd en werd door een grondstewardess opgeroepen. Toen ik mij meldde zei ze verwijtend, u reist met een groep, wilt u zich daar niet bijvoegen.

Ik vond dat helemaal geen probleem want in Venetië zou ik de groep wel ontmoeten en van daaruit gingen we per bus in twee uur naar Triëst. Het hotel - Grand hotel Duchi d' Aosta - was een hotel zoals ik me dat met kerstmis had gewenst. Mijn "stanza" had een bad/kleedgedeelte dat met een deur kon worden afgesloten van het slaapgedeelte en - oh grote vreugde - er was geen dekbed, maar linnen lakens en een deken. Mijn bedkant was opengeslagen en er lag een chocolaatje op het nachtkastje. Alle lampen waren aan - welkom gast, wie je ook bent!

Na een luidruchtige Italiaanse vismaaltijd waar we lopend naartoe waren gegaan, konden we ons om ongeveer half tien 's avonds terugtrekken.

De volgende dag begon met een wandeling langs eclectische gebouwen. In de dertiger jaren heeft de toenmalige regering nogal eens naar eigen wensen en inzichten delen van steden heringericht. Het centrum van Triëst is hier een voorbeeld van met grote pleinen en gebouwen met sierstucwerk. Het is wel een kleurrijke stad. Later zijn we met de bus naar het castello di San Giusto gegaan en hebben een aan elkaar geplakte kerk bezichtigd met een klein gedeelte oude mozaïeken. Hier bleef de gids zeer lang toelichten in moeizaam Engels. Via eindeloze trappen zijn we teruggedaan naar de benedenstad. Het was bitterkoud en er lag ijs op sommige plassen. Het was buitengewoon helder weer. Over de Adriatische zee kon je bergen zien die volgens de gids 250 km ver weg lagen.

Dit was optisch bedrog en kwam maar heel weinig voor. Na weer wat op temperatuur te zijn gekomen met hete chocola en een lunch van warme snacks zijn we met een omweg naar het hotel teruggewandeld in de valse hoop dat de kerstmarkt open was, misschien dan wel hier of daar een kerk, maar die waren om 12 uur al dicht. Langs het mooie Canal Grande dat hier een binnenhaven is, zijn we weer naar ons warme hotel teruggedaan waar we aan het eind van de middag een inleiding kregen op Tosca met uitreiking van de tekst van Vissi d'arte en van E lucevan le stelle. We waren helemaal in de stemming voor het tragische verhaal. Het Teatro Lirico Giuseppe Verdi is een mooi oud theater. De decors waren suggestief zwart wit. Hoe is het mogelijk dat een trap, een spiegel rechts, een wolkenlucht en een donker achtergordijn de indruk wekken van een burcht.

Het publiek was enthousiast over Scarpia en Tosca, maar ik vond Cavaradossi te schreeuwerig. Het was een goede abonnementsvoorstelling, ik teken er voor om er zo een in Nederland te zien. De 24ste was de wind gedraaid en volgens een paar vroege wandelaars was het nog kouder. Naar de gevoelswaarde is het -12 gr. Celsius en de wind heet Bora. Omdat het concert van die avond was vervallen werd er besloten naar het Revoltella museum te gaan. Dit museum is mogelijk gemaakt door een legaat van baron Revoltella en is gesticht in 1872. Een woonhuis aan een modern gebouw, beiden zijn te bezoeken. De schilderijen zijn vaak schenkingen, stijl 1900-1950 ongeveer. Het is zeer zeker een bezoek waard. In een zijzaal was een tentoonstelling van een moderne schilder Edoardo Devetta waar ik ook nog even ben wezen kijken.

Na de specialiteit van Triëst - cioccolata calda - gedronken (bijna gegeten) te hebben en een sandwich voor onderweg waren we klaar voor de volgende poolexpeditie, een bezoek aan het witte kasteel Miramare van Ferdinand Maximiliaan van Habsburg die gehuwd was met een dochter van Leopold de eerste van België, Charlotte. Het zomerverblijf ligt in een prachtig aangelegd park met uitzicht over de Adriatische zee en is vanaf de parkeerplaats in ongeveer tien minuten wandelend te bereiken. Tot slot 's avonds op de pier nog een diner en het volgende avontuur kon beginnen.

TWEEDE BEDRIJF Reis naar en verblijf in Venetië

Gewoon met de bus naar Venetië en dan per watertaxi naar het hotel, waar we voor de deur werden afgeleverd. De gids uit Triëst vertelde nog even dat alle musea gesloten zouden zijn op eerste kerstdag, dat Venetianen niet meer in de stad wonen maar op het vasteland omdat dat comfortabeler is en goedkoper en dat alleen zakenlui en horeca-medewerkers in Venetië wonen en werken. De stad is voor de

toeristen! Het hotel Santa Marina lijkt op een deel van een schip, de lounge is de kajuit. Ik heb een blauwe kamer met textiele wandbekleding.

Er moest de eerste dag nog even ergens geluncht worden en toen konden we gezamenlijk de stad een beetje verkennen. Een Italiaanse dame zei op het San Marcoplein - het lijkt wel lente. Zo'n wandeling met van dat heldere pittige weer door die oude kleurrijke stad die altijd op je fantasie werkt, is heerlijk. 's Avonds gingen we naar een barok concert van I virtuosi dell'ensemble di Venezia in Ca' Papafava. Via sluip door, kruip door straatjes kwamen we bij de watertaxi die ongewoon diep lag, zodat het een acrobatische toer werd om in te stappen.

Bij het huis was de normale ingang afgesloten en herhaalde de gymnastische toer zich bij het uitstappen. Niet tot ieders geluk, één van de heren viel. Achteraf bleek dat er wel een normale loopplank bij de deur lag, maar die was bij aanvang van het concert even zoek.

De vaporetta heeft overal langs het Canal Grande stations waar gewacht kan worden en gemakkelijk in en uitgestapt. De afstanden zijn over het algemeen zo kort dat het feitelijk gemakkelijker is om van het openbaar vervoer gebruik te maken.

Op tweede kerstdag hadden we een begeleide rondwandeling door een gids die zeer duidelijk Engels sprak, uiterst geduldig was en antwoord gaf op vragen, Laura was haar naam. De verlichte San Marco is fantastisch en de wandeling binnendoor van het Dogenpaleis naar de Brug der zuchten ook. In het Dogenpaleis zijn de wand-schilderingen vaak van Tintoretto en de plafondschilderingen van Veronese. 's Middags zijn we met een aantal van de groep naar het Corror museum aan de korte kant van het plein tegenover de San Marco gegaan.

Hier zijn Romeinse beelden, schilderijen van Slagen op de Adriatische zee en modellen van galeien te zien. Aan de galeien kon je zien dat er niet al te zachtzinnig met gevangenen werd omgegaan. De roeiers (vaak gevangenen) zaten bovenin en konden geen kant op, de voorraden lagen benedendeks. Venetië is groot geworden door de handel in specerijen.

Door de vreemde wind die over de Adriatoco waait moest er geroeid worden. Bovendien waren de schepen moeilijk wendbaar en konden alleen maar recht voor de wind zeilen. 's Avonds met de vaporetto naar het vervangende concert in een verwarmde kerk van San Vidal.

Muziek van Vivaldi, Mozart en Paganini. De groep noemde zich Interpreti Veneziani, jonge enthousiaste mannen in zwarte coltrui en broek. Met de watertaxi weer naar het hotel terug. Op "derde kerstdag" werd er een jarenoude wens van mij vervuld, namelijk een bezoek aan Murano, het glasmuseum. Het moet me van het hart dat mijn verwachtingen te hoog gespannen zijn geweest. Het museum is mooi, maar voor de glasvervaardiging kan je beter naar Leerda.

Een oude glasblazer die in drie minuten een paardje in elkaar zet is natuurlijk leuk, maar de opzet was dat we heel snel naar de winkel zouden gaan om wat te kopen. Je kon op alles wat je aanwees afdingen en de verkopers waren bijna niet weg te slaan.

Tussen de middag heb ik met een medereiziger een lunch gebruikt. Daarna even een paar uur rust, dacht ik .... Om half vier zouden we de inleiding op de Barbier krijgen die om vijf uur zou beginnen, dus heerlijk tijd genoeg om te relaxen. Dat was het plan, maar op een ongelegen moment ging de telefoon!

Een pientere dame had op het affiche gezien dat de opera om vier uur zou beginnen, of ik als de weerlicht in feestkleding naar beneden wilde komen want we zouden om half vier vertrekken en lopend naar theater Malibran gaan op een afstand van 300 meter van het hotel. We zijn wat je noemt gered door de bel, in tegenstelling tot een andere Nederlandse groep die na de pauze binnen mocht komen omdat ze niet op de hoogte waren van de gewijzigde aanvangstijd. Het was een buitengewoon feestelijke en goede uitvoering, vol grappen en alle solisten waren toppers.

De tenor Graaf Almaviva had een stemtype (ik geloof dat het lirico spinto heet) dat haast nooit meer voorkomt en hij kon fraseren, zijn naam is Antonino Siragusa. Don Basilio werd gezongen door Nicolai Ghiaurov, Figaro door Andrew Schroeder en Rosina door Laura Polverelli, zowaar een mezzo!

In onze operakleding konden wij na afloop genieten van een uitgelezen souper met prachtig opgemaakte gerechten.

Aan onze tafel spande het dessert van de gekozen peer in port met een gekrulde wafel de kroon. Op de laatste dag zijn we met een paar liefhebbers nog naar de galleria Ca'd' Oro geweest. Het is een gebouw uit een overgangperiode van byzantijns naar gotiek en wordt omschreven als wezenlijk Venetiaans, wat hiermee dan ook bedoeld moge worden.

Er waren een aantal stukken die mij boeide, onder andere een paar panelen voor een bruidskist die de moord op Lucretia en het tentoonstellen van haar lijk uitbeeldden. Als verklaring voor deze bloederige voorstelling werd ongeveer gegeven dat de vrouw haar reinheid moet bewaren. Hier kan ik geen chocola van maken! 's Middags met de boot en de shuttlebus naar het vliegveld voor de terugreis.

FINALE Aankomst op Schiphol, wachten bij de transmissieband want er is verscherpte controle, afscheid nemen, bedankt, kuskus, we bellen, we schrijven, de gebruikelijke rituelen. Zoeken met een medereiziger naar de STA balie. Weer wachten en dan kan ik achter een chauffeur aan hollen die me in no time naar huis zal rijden, onderweg krijg ik nog even theorie over parachutespringen en vrije val en hoogtemeters maar dat zijn weer andere avonturen. Ik ben weer thuis, na veel oude indrukken te hebben vernieuwd en nieuwe te hebben opgedaan.